

Finans Norges innspill til næringskomiteens behandling av statsbudsjettet for 2027

Tydeligere prioritering av verdiskapende satsinger

Det er positivt at konkurransekraft, forenkling og kapitaltilgang løftes frem som hovedprioriteringer i Nærings- og fiskeridepartementets budsjettproposisjon. Vi hadde forventet et statsbudsjett som i større grad reflekterer de utfordringene norsk økonomi og næringsliv står overfor. Som det pekes på i nasjonalbudsjettet for 2027, vil utgiftsveksten overstige inntektsveksten om få år, og utgiftsveksten er gjennomgående høyere i Norge enn i våre nordiske naboland. En fersk rapport om nordisk konkurransekraft utarbeidet på oppdrag fra Nordisk Ministerråd viser at Norge er det svakeste leddet i Norden. Vi trenger et statsbudsjett som mer offensivt satser på verdiskaping og vekst og effektivitetsgevinster i offentlig sektor.

Viktig økt fokus på kapitaltilgang

Regjeringen anerkjenner nå at Norge har en utfordring på kapitaltilgangssiden, særlig for oppstarts- og vekstselskaper, og foreslår flere grep som går i riktig retning. Vi noterer oss at regjeringen inviterer til samarbeid med finansnæringen, gründere og innovasjonsmiljøer for å styrke tilgangen på privat kapital.

Vi vil understreke at gode rammebetingelser generelt for finansnæringen er en forutsetning for et velfungerende kapitalmarked. I tillegg dreier et vesentlig element i spørsmål om kapitaltilgang seg om skatt på eierskap og opsjonsbeskatning – hvor vi må avvente hva som skjer i et eventuelt skatteforlik neste år.

Tilgangen på risikovillig kapital er betydelig dårligere i Norge enn i våre naboland. Årsakene er sammensatte. Nordisk ministerråd pekte nylig på at nabolandene våre blant annet har mer utviklede private investormiljø med erfaring og kompetanse. Vi støtter derfor tiltak som gjør det mer attraktivt å investere i vekstselskaper, samtidig som beslutningene bygger på kommersielle vurderinger av risiko og avkastning.

Finans Norge støtter endringer i de ulike delene av virkemiddelapparatet som bidrar til at det i større grad utløser privat kapital. Når statlig kapital brukes til å mobilisere private investeringer, kan innsatsen få større rekkevidde og bidra til å bygge profesjonelle investormiljøer. Derfor støttet Finans Norge endringene i forbindelse med RNB som ga Investinor større fleksibilitet til å investere mer i fond, herunder fond-i-fond, og til å forvalte privat kapital. Likeledes støtter vi regjeringens forslag nå om å gi Investinor større mulighet til å gjenbruke kapital fra tidligere ordninger i nye fonds- og matchinginvesteringer. Rapporten fra Nordisk Råd viste til at for hver krone Investinor investerte i 2025, utløste det ni kroner i private investeringer.

Vi vil videre fremheve følgende forslag fra regjeringens budsjettforslag, som følger opp to anmodningsforslag fra Stortinget:

- Utvidelse av ordningen med aksjesparekonto til å omfatte aksjer og egenkapitalbevis på multilateral handelsfasilitet, som Euronext Growth fra 2027, samt høring om ytterligere utvidelse av ordningen i løpet av høsten. Ettersom flere små og mellomstore vekstbedrifter henter kapital på slike markedsplasser, vil en slik utvidelse kunne bedre kapitaltilgangen ved

at flere private investorer få mulighet til å investere i selskapene gjennom ASK. Samtidig må tilbyderne gi god informasjon om at mindre selskaper og markedsplasser med lavere omsetning kan innebære høyere risiko og større kurssvingninger.

- Oppdrag til Finanstilsynet om å utrede regler for en mulig ny fondsstruktur som følge av vurdering av de svenske fondsmeldingene fra 2025. Finans Norge mener utredningen bør ha som mål å gjøre Norge mer attraktivt som etableringsland for fond, og gjennomføres i tett dialog med markedsaktørene. En ny struktur bør vurderes samlet med skatte-, selskaps-, og fondsregelverket for å lande på en praktisk løsning som ivaretar investorvernet og reduserer unødvendige etablerings- og driftsulemper i Norge.

Finans Norge oppfordrer Stortinget til å disse forslagene knyttet til Investinor, ASK og rentefond, og samtidig til å anmode regjeringen om å vurdere ytterligere initiativ for å styrke tilgang på vekstkapital.

Forenklingsstrategien må gi målbare forenklinger for næringslivet

Forenkling og reduisering av administrative byrder er en forutsetning for å sikre norsk konkurranseevne. Finans Norge støtter derfor regjeringens ambisjon i forenklingsstrategien «Fra plikt til flyt». Det er positivt at regjeringen legger opp til samarbeid med næringslivet om økt automatisering, bedre samspill mellom virksomhetenes og myndighetenes systemer og økt brukt av innebygd etterlevelse. Norsk finansnæring er klare til å bidra i dette arbeidet. Finansnæringen har gjennom DSOP (Digital Samhandling Offentlig Privat) lang og god erfaring med hvordan digitalisering og datadeling kan utløse svært store gevinster for bedrifter og samfunnet som helhet gjennom effektivisering, forenkling og bedre samspill.

Et eksempel på ineffektiv informasjonsflyt er deling av bærekraftsinformasjon. SMB-er må i dag gi lignende, men ikke identisk, informasjon, gjerne i predefinerte spørreskjemaer til interessenter som kunder, banker og offentlige innkjøp. Finans Norge har sammen med NHO, NHO Byggenæringen, Regnskap Norge, Revisorforeningen, Bits og Brønnøysundregistrene lagt grunnlaget for hvordan dette kan effektiviseres. Brønnøysundregistrene er i ferd med å utvikle en løsning der bedrifter kan sende inn informasjon etter EUs standard for frivillig bærekraftsrapportering, som så kan hentes direkte ut av ulike interessenter. Det vil være tid- og ressursbesparende for både de som rapporterer og brukere av bærekraftsinformasjon. Dette er et godt eksempel på operasjonalisering av prinsippet «Kun én gang», og på verdien av samspill mellom næringslivet og myndigheter.

Operasjonaliseringen av forenklingsstrategien vil kreve betydelig samarbeid og koordinering på tvers av departementer og andre forvaltningsorganer. Forankring og eierskap, ikke bare i NFD, blir avgjørende for at strategien skal resultere i konkrete tiltak som fører til økt effektivitet og faktiske besparelser for norske bedrifter.

Jevnlig rapportering blir viktig for å måle effekt. Rapporteringen må ikke bare liste opp gjennomførte tiltak, men også måle resultater og besparelser. Det er også viktig at det ikke bare er departementene som må rapportere på forenklingsarbeidet, men også andre relevante myndighetsorganer.

Finans Norge vil også understreke at forenkling ikke bare handler om å redusere eksisterende byrder, men at det også må inn som et selvstendig prinsipp når nye regler og krav utarbeides og innføres. Vi

mener fremdeles det er beklagelig at Regelrådet ble besluttet avvirket som en «vaktbikkje». Det er i tillegg viktig at norske myndigheter er aktivt påkoblet de ulike forenklingsprosessene som pågår i EU.

Finans Norge oppfordrer komiteen til å understreke viktigheten av god og systematisk rapportering i forenklingsarbeidet, verdien av offentlig-privat samarbeid, og at forenkling også må innarbeides som praksis i utarbeidelse av nye krav og regelverk.

Viktig med tilstrekkelig kapasitet til EU/EØS-arbeidet

Finans Norge har forventninger til regjeringens nye initiativ for å styrke og fornye EØS-arbeidet, og støtter bevilgningsforslaget til å utvikle et bedre digitalt saksbehandlingssystem for EØS-saker. Målene er tidlig påvirkning, bedre prioritering, raskere behandling og mindre etterslep av EØS-saker. Dette vil kreve at departementene har tilstrekkelig ressurser til EØS-arbeidet. Ambisjonen om å redusere EØS-etterslepet er viktig, men må ikke føre til at ressursene konsentreres om allerede vedtatt regelverk på bekostning av proaktiv deltakelse i nye EU-prosesser. Hvordan dette vil samvirke med en mulig ny innretning av Stortingets EU- og EØS-arbeid blir også viktig.

Finans Norge oppfordrer næringskomiteen til å understreke behovet for tilstrekkelig ressurser i relevant embetsverk til både håndtering av etterslep og tidlig påvirkning i viktige EØS-saker.